

DUES ANÈCDOTES D'AGUSTÍ D'HIPONA

Per compensar els excessos amb les oques i amb els ànecs d'ahir, i també els excessos d'avui en l'anècdota del malvat coc del rei de França, us presentem dos exemples de frugalitat extrema que tenen com a protagonista Agustí d'Hipona i que estan extrets d'un sermó del gran predicador dominicà Vicent Ferrer, que ja podeu suposar que els proposa com un model a seguir. (No en feu, però, cas, perquè si seguíu el que us proposa frare Vicent el primer que fareu serà anul·lar la matrícula d'aquest curs).

En el primer text Agustí és presentat com una persona tan poc interessada per la cuina i el menjar que és capaç de convidar a dinar a un bisbe i oferir-li uns plats ben magres i escassos. (Fixeu-vos, de pasada, en la mala educació del bisbe, que la primera cosa que fa en entrar a la casa del seu amfitrió és anar a la cuina per veure què hi ha per menjar). La segona història és també un exemple de frugalitat extrema, tot i que també, essent un pèl maliciosos, es podria interpretar just a l'inrevés, és a dir com un exemple de l'amor secret d'Agustí pel [faisandatge](#). En efecte, l'anca de capó guardada o, més ben dit, perduda durant tot un any en el rebost potser no és un oblit d'Agustí, sinó un experiment gastronòmic de llarga durada —tot un any!— per eliminar, com és propi del faisandatge, els residus de l'àcid sarcolàctic de la carn del capó. Cal dir, però, que l'experiment no acaba bé, perquè al cap d'un any l'anca de capó es conserva tan fresca com el primer dia. (Que Agustí d'Hipona i frare Vicent ens perdoni per haver gosat proposar una interpretació tan maliciosa, però tan adient amb aquest curs, d'aquesta segona història).

Us presentem totes dues històries en doble versió: per una banda en català medieval, per bé que adaptat a les convencions de l'ortografia fabriana per facilitar-ne la lectura i, per l'altra, en el català dels nostres dies. Us recomanem que no deixeu de banda la versió autèntica, que costa menys de llegir que no sembla.

VERSIÓ EN CATALÀ MEDIEVAL

E veus què menjava (sant Agustí): *Mensa parca et frugali, olera et legumina, et propter hospites et infirmos carnes*.¹ E vejau què us contaré: Un dia convidà a un bisbe, e aquest dix:

—Ara vejam, aquest hom de tan gran abstinència, què darà a dinar?

E quan fo fet l'ofici, anaren a casa e la u entrà en la cuina, e no hi trobà res, ne foc encara. E dix:

—E què menjarem?

---

¹ "La seva taula era pobra i frugal: llegums i productes de l'hort, i carn només quan tenia hostes o estava malalt".

—D'allò que sobrà ahir!

Oo, quiny mórro ne féu. Doncs, veges com (sant Agustí) havia poca cura de la gola.

Item, altra meravella. Una vegada un burgès tenia un capó, e tramès-li'n una anca, e quan la li hagueren portada ja ell era en la fi del dinar, e prengué-la e féu-la alçar. E en l'altre dia no li membrà, ni en lo segon, e finalment passà un any, e quan vingué aquella mateixa festa a ell li membrà e dix:

—Aportau-ho.

E aquell anà e trobà-ho així fresc com en aquella hora que l'hi portaren.

Vicent Ferrer, *Sermons. Volum III*. Edició de Gret Schib. Barcelona: Barcino, 1975, pp. 155-156 (Els Nostres Clàssics, col·lecció B, 6).

TRADUCCIÓ AL CATALÀ MODERN

I vet ací el que menjava sant Agustí: “La seva taula era pobra i frugal: llegums i productes de l'hort, i carn només quan tenia hostes o estava malalt”. Fixeu-vos bé en la història que ara us explicaré. Un dia va convidar a dinar a un bisbe, que es va fer la pregunta següent:

—Ara veurem aquest home de tan gran abstinència, què em donarà per dinar!

Acabat els oficis religiosos, se'n va anar a casa seva, i el bisbe va entrar a la cuina, i no hi va trobar res preparat: ni tan sols el foc estava encès. I el bisbe va dir:

—I què menjarem?

—El que va sobrar d'ahir!

Oo, quins morros que va fer el bisbe! (Fixa't, doncs, que poc que li importava el menjar a sant Agustí).

Un altre exemple meravellós. Una vegada un burgès tenia un capó, i en va regalar una anca a sant Agustí. Quan la va rebre ja estava acabant de dinar, de manera que la va fer penjar en el rebost. L'endemà no se'n va recordar, i el mateix va passar en el segon dia i així va passar tot un any. Al cap d'un any, en escaure's aquella mateixa festa, sant Agustí es va recordar de l'anca i va dir:

—Porteu-me-la!

I el seu servidor se'n va anar al rebost i va trobar l'anca tan fresca com en el dia i l'hora en què la van regalar al seu senyor.

(© Traducció de Xavier Renedo)